GEMEENTE Medemblik

Nota van zienswijzen

Ontwerp warmteprogramma Gemeente Medemblik

Nota van zienswijzen ontwerpbestemmingsplan 'Ontwerp warmteprogramma gemeente Medemblik'

Inleiding

Het Ontwerp warmteprogramma lag van 3 november 2025 tot en met 15 december 2025 ter inzage. Daarbij is iedereen in de gelegenheid gesteld om te reageren op het plan. De terinzagelegging publiceerde de gemeente op 31 oktober 2025 in het gemeenteblad. De gemeente informeerde inwoners hier verder over in de digitale nieuwsbrief, op de gemeentelijke website, via social media en met advertenties in lokale kranten.

Tijdens de terinzageleggingstermijn zijn vijf zienswijzen ingediend.

In hoofdstuk 1 staat een toelichting op de visie die de gemeente heeft bij dit warmteprogramma.

In hoofdstuk 2 beantwoorden we vervolgens de zienswijzen. Bij de beantwoording van de zienswijzen geven we eerst kort informatie over de indiening. Vervolgens vatten wij de inhoud van de zienswijze samen. Daarna volgt de gemeentelijke reactie op de zienswijze.

1. Inleiding

In het Klimaatakkoord ligt vast dat de gebouwde omgeving in 2050 aardgasvrij is. De gemeente kreeg hiervoor de regierol. Gemeente Medemblik stelde in 2020 de Transitievisie Warmte (TVW) op. Dit is onze visie op hoe de gemeente hier uitvoering aan wil geven.
In de Omgevingswet staat dat we de TVW na 5 jaar moeten herijken in een Warmteprogramma. Het warmteprogramma is een programma onder de Omgevingswet. Dit warmteprogramma valt daarmee onder de Omgevingsvisie van de gemeente. Daarmee is het warmteprogramma geen uitvoeringsprogramma. Het is een nadere uitwerking van de TVW, die we de komende jaren concreet gaan maken.

Iedereen krijgt de tijd
Om een aardgasvrije gemeente te zijn in 2050 is een enorme opgave. In onze landelijke gemeente zien we op een paar plekken kansen voor de aanleg van een warmtenet. Dit betekent dat het merendeel van de wijken in onze gemeente individueel, elektrisch verwarmd gaat worden. Inwoners moeten hier zelf mee aan de slag, zij zijn verantwoordelijk om hun woning aardgasvrij te maken. De gemeente ondersteunt hierbij. Bij een collectieve oplossing zoals een warmtenet kan de inwoner zelf kiezen of ze hierop wil aansluiting of kiest voor een andere duurzame warmteoplossing.
De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners voldoende tijd krijgen om deze overstap te maken. Het jaar 2050 is ons einddoel. Bij de aanleg van een warmtenet kan de gemeente hier eventueel andere keuzes in maken. Betaalbaarheid en haalbaarheid zijn hierbij belangrijke uitgangspunten.

Wat gaan we de komende jaren doen
Onze focus ligt de komende jaren op:

- Wijkgerichte aanpakken. Deze aanpakken bestaan uit twee sporen waar we gefaseerd aan de slag gaan: elektrisch verwarmen en kansen voor een warmtenet.

    - Spoor 1: wijkgerichte aanpak elektrisch verwarmen
      We kozen twee soorten kanswijken voor elektrisch verwarmen:
        - wijken gebouwd na 1992 die al klaar zijn voor de laatste stap richting aardgasvrij;
        - wijken met woningen uit alle bouwjaren. In deze wijken is goede isolatie ook nog een belangrijke stap.

      We gaan in deze wijken aan de slag met de aanpakken die we al ontwikkelden (bijvoorbeeld isolatie, erfgoed en VvE). Waar nodig vullen we deze aan met

nieuwe aanpakken. Dit doen we samen met de inwoners en ondernemers. Deze aanpakken bieden we ook gemeentebreed aan. We gaan in de komende 10 jaar twee keer langs in elke kanswijk. De inwoner maakt zelf de keuze welk moment het beste past om stappen te zetten.

- Spoor 2: wijken met kansen voor een warmtenet
  Met een warmtenet kunnen veel woningen en gebouwen in één keer overstappen naar duurzame warmte. We gaan deze kansen eerst goed onderzoeken. Dit doen we gefaseerd. We beginnen met de kansen in de stad Medemblik en Wervershoof. Als een warmtenet haalbaar en betaalbaar blijkt, kunnen we grote stappen zetten naar een aardgasvrije gemeente. Dit doen we samen met de woningcorporaties.

Wat we precies gaan doen in de kanswijken werken we nader uit in uitvoeringsplannen voor de wijkgerichte aanpakken.

Daarnaast vinden wij het belangrijk dat inwoners ook buiten de kanswijken aan de slag kunnen. We ondersteunen deze inwoners met de bestaande en eventuele nieuw te ontwikkelen aanpakken. Het tegengaan van energiearmoede vraagt daarnaast inzet van de gemeente in alle wijken.

Activeren inwoners
Wij vinden goede communicatie en informatie essentieel om inwoners en ondernemers te stimuleren stappen te zetten richting aardgasvrij.

Evalueren
Over vijf jaar evalueren we het warmteprogramma en kijken we of we het warmteprogramma moeten bijstellen.

2. Beantwoording zienswijzen

Zienswijze indiener 1 - DOC-25- 1130617

Indieningswijze
De zienswijze, met kenmerk DOC-25- 1130617, is ontvangen op 14 november 2025

Samenvatting onderdelen zienswijze en reactie gemeente

1. Aardgasvrij in 2050 is het doel. Nog 25 jaar te gaan, maar de realisatie is complex en vereist duidelijke stappen en harde deadlines. Die ontbreken in het warmteprogramma.

   Reactie gemeente: Zie inleiding. We geven inwoners de tijd. Daarom stellen we geen harde deadlines.

2. Het huidige beleid mist concreetheid. Er worden meer operationele plannen geschetst maar is er nog geen sprake van een haalbaar project. Waarbij de doelstelling voor de kanswijken niet helder is.

   Reactie gemeente: Het warmteprogramma is geen uitvoeringsplan. We werken het warmteprogramma verder uit in de wijkgerichte aanpakken. Dit doen we gefaseerd volgens de planning genoemd in het warmteprogramma. Zie inleiding. We nemen de aanvullende suggesties voor de uitvoering mee in de uitwerking van onze (wijkgerichte) aanpakken.

3. De indiener noemt een aantal punten die missen om de haalbaarheid te waarborgen:

    - Een duidelijke planning en tijdslijnen.
    - Een kosten-/batenanalyse.
    - Praktijkvoorbeelden.
    - Duidelijke doelstellingen voor pilotgebieden (leren vs. bewijzen).

    Daarnaast signaleert indiener dat:
    - De urgentie om stappen te zetten ontbreekt omdat aardgas beschikbaar blijft;
    - Kosten bepalend zijn voor bewoners. Transparante financiële analyses zijn cruciaal.
    - Uitstellen maakt het verduurzamen alleen maar duurder.
    - Er is op korte termijn al veel mogelijk bij gebouwen met een redelijke kwaliteit. De woningbouwverenigingen maken dat inmiddels in meerdere projecten ook waar in Andijk. Ervaringen van woningbouwverenigingen worden onvoldoende benut.
    - Een overzicht van noodzakelijke infrastructurele randvoorwaarden ontbreekt.

    Reactie gemeente: Zie inleiding. Het warmteprogramma is geen uitvoeringsplan. We werken het warmteprogramma verder uit. We nemen de suggesties voor de uitvoering mee bij het verder uitwerken van onze (wijkgerichte) aanpakken en wijkuitvoeringsplannen.

4. Andijk centrum is al langer aangewezen als kanswijk voor aardgasloze verwarming (warmtepompen). Liander werkt aan de uitbreiding van het stroomnet. De benutting hiervan is logisch, maar de huidige vrijblijvendheid belemmert voortgang.

    Reactie gemeente: We sluiten met onze wijkgerichte aanpak in Andijk Centrum inderdaad aan bij de geplande uitbreidingen van Liander. We geven inwoners echter wel de tijd. De overstap naar aardgasvrij moet de inwoner voor 2050 gaan maken. Zie inleiding.

5. Voor Verenigingen van Eigenaren (VvE) is een complete aanpak noodzakelijk met daarin:
    - Een inventarisatie van benodigde maatregelen.
    - Een volgorde van de werkzaamheden.
    - Een betrouwbare kostenschatting met een doorkijk naar hoe de kosten zich in de toekomst ontwikkelen. Inclusief een vergelijking van de energiekosten voor en na de verduurzaming.
    - Een verplichtte opname van verduurzamingsmaatregelen in de meerjarenonderhoudsplannen. Gevolg hiervan is dan wel dat de servicekosten stijgen.
    - Een uitwerking financiering en subsidies.
    - Op basis hiervan kan worden uitgerekend of het slim is om sneller of met uitstel verduurzaming te realiseren.

    Voortvarend verduurzamen is economisch en maatschappelijk het beste, gezien de subsidies en langjarige financieringsmogelijkheden en de te verwachten kostenstijgingen en inflatie. Besluitvorming bij VvE's is complex. Daarom moeten voorstellen duidelijk en controleerbaar zijn. Daarbij is het belangrijk dat zonnepanelen rendabel zijn in te zetten.

    Reactie gemeente: De verduurzaming van VvE's is inderdaad complex. Met onze VvE aanpak ondersteunen we VvE's die stappen willen zetten richting een energiezuiniger en toekomstbestendig gebouw. We nemen de genoemde aandachtspunten en suggesties voor de VvE aanpak mee bij het verder uitwerken van onze aanpak.

Conclusie: de zienswijze leidt niet tot een wijziging van het warmteprogramma.

Zienswijze indiener 2 - DOC-25- 1130641

Indieningswijze
De zienswijze, met kenmerk DOC-25- 1130641, is ontvangen op 28 november 2025

Samenvatting onderdelen zienswijze en reactie gemeente

1. Gemeentelijke warmteprogramma's werken alleen als bewoners worden meegenomen. Mooie plannen zonder praktische uitvoering en bereikbaarheid slaan niet aan. Zorg voor een goede monitoring, control en evaluatie van de aanbesteedde projecten en maak hiervoor gebruik van de kennis uit de gemeenschap.

   Reactie gemeente: Zie inleiding. Het warmteprogramma is geen uitvoeringsplan. We werken het warmteprogramma verder uit in de (wijkgerichte) aanpakken en uitvoeringsplannen. Dit doen we gefaseerd volgens de planning genoemd in het warmteprogramma. We nemen de genoemde suggesties hierin mee.

2. Focus niet alleen op kanswijken maar neem de hele gemeente mee.

   Reactie gemeente: Zie inleiding. Onze focus ligt op de kanswijken voor elektrisch verwarmen en de wijken waar we kansen zien voor een warmtenet. Maar we bieden ook inwoners uit andere wijken ook ondersteuning aan vanuit de aanpakken die we in de kanswijken inzetten. Denk daarbij aan ondersteuning om energiearmoede tegen te gaan en inwoners te helpen met isoleren. Daarnaast kunnen inwoners een bewonersinitiatief starten waarmee zij ondersteuning kunnen krijgen vanuit de gemeente.

3. Indiener noemt een aantal suggesties om inwoners enthousiast te krijgen voor verduurzaming:

   - Zorg voor regelmatige en onderbouwde communicatie via gratis kanalen (nieuwsbrief, social media).
   - Bied gratis materialen/diensten onder voorwaarden; dit vergroot bereidheid.
   - Geef eerlijke, duidelijke informatie en maak het makkelijk vindbaar.
   - Laat met een voorbeeld zien welke stappen nodig zijn om te verduurzamen (subsidies, leningen, gemeentelijke ondersteuning).
   - Belangrijk hierbij is dat functionarissen goed geïnformeerd zijn.

   Als energiecoach merkt indiener dat inwoners vaak vastlopen op onder andere bovenstaande punten.

   Reactie gemeente: Goede communicatie en informatie zijn essentieel om inwoners en ondernemers te stimuleren stappen te zetten richting aardgasvrij. Zie inleiding. We nemen de genoemde suggesties om inwoners te bereiken en te stimuleren mee in het verder uitwerken van onze (wijkgerichte) aanpakken en wijkuitvoeringsplannen.

Conclusie: de zienswijze leidt niet tot een wijziging van het warmteprogramma.

Zienswijze indiener 3 - DOC-25-1130644

Indieningswijze
De zienswijze, met kenmerk DOC-25-1130644, is ontvangen op 30 november 2025.

Samenvatting onderdelen zienswijze en reactie gemeente

1. Het programma oogt goed op papier, maar mist snelheid en een duidelijke, planmatige aanpak met een tijdschema op bouwjaren. De huidige insteek is top-down.

   De wijkgerichte aanpak is handig om in één slag een groot aantal woningen te bereiken. Maar dit getuigt niet echt van ambitie. En beperkt zich tot het laaghangend fruit. De focus ligt op wijken met woningen van ná 1995 waar weinig hoeft te gebeuren.

   Het is een gemiste kans dat de wijkgerichte aanpak zich niet richt op wijken met woningen van ná 1960. Of woningen waar een persoonlijke aanpak nodig is zoals bij monumenten en de lintbebouwing. Deze laatste twee groepen gaan aanmerkelijk meer moeite kosten, zowel financieel als qua inzet. En vooral woningen van voor 1960 en monumenten hebben extra ondersteuning nodig.

   Daarnaast verliezen inwoners de motivatie om stappen te zetten omdat de gemeente na een aantal jaar terugkomt en een tweede kans geeft.

   Reactie gemeente: Zie inleiding. In de wijkgerichte aanpak richten we ons op twee typen wijken. Hieronder vallen ook wijken met woningen uit alle bouwjaren. Daarnaast ondersteunen we woningeigenaren van monumenten, erfgoed en beschermd stadsgezicht met de erfgoed aanpak. We geven inwoners de tijd om de overstap te maken. Door twee keer aan de slag te gaan in de wijk kan de inwoner zelf bepalen wanneer stappen te zetten. De evaluatie na het eerste bezoek stelt ons in staat de ondersteuning voor de volgende keer beter af te stemmen op de behoefte van de inwoners in de wijk. Over 5 jaar evalueren we het warmteprogramma. We evalueren dan ook de gefaseerde aanpak waarin we twee keer aan de slag gaan in de kanswijken.

2. Woningen van woningcorporaties kunnen de energiekosten verminderen met kleine energiebesparende maatregelen.

   Reactie gemeente: Vanuit de energiearmoede aanpak werken we samen met de woningcorporaties om huurders te stimuleren energie te besparen. De energiearmoede aanpak werken we de komende periode nog verder uit. Het aanbieden van kleine energiebesparende maatregelen maakt onderdeel uit van deze aanpak.

3. Voor warmtenetten is het een risico als de warmtebron bestaat uit restwarmte van bedrijven. Ook is het een vraag of de resultaten van participatie langdurig betrouwbaar zijn. Participatie is lang niet altijd een succesverhaal bij warmtenetten. En geopolitieke ontwikkelen roepen voorzichtigheid op.

   Reactie gemeente: De lange termijn beschikbaarheid van de warmtebron is een belangrijke voorwaarde voor de aanleg van een warmtenet. Voordat de gemeente het besluit neemt om een warmtenet aan te leggen onderzoekt zij deze kans zorgvuldig. De beschikbaarheid van de warmtebron maakt hier onderdeel vanuit. Goede actuele participatie en risicoanalyse horen hier ook bij.

4. Om te voorkomen dat inwoners de transitie voor zich uitschuiven pleit de indiener om de mogelijkheid van de aanwijsbevoegdheid in gang te zetten.

   Reactie gemeente: Zie inleiding. We geven inwoners de tijd. Daarom zetten we de aanwijsbevoegdheid niet in. De gemeente kan hiervan afwijken wanneer de uitvoering hierom vraagt. Bijvoorbeeld wanneer dit nodig is voor de haalbaarheid van een warmtenet.

5. Aanvullend stelt indiener voor om:
   - Zelfdoeners te ondersteunen met advies en koppeling aan bedrijven/subsidies.
   - De informatievoorziening te verbeteren via fysieke adviespunten (pop-up winkels).
   - Voorlichting over thuisaccu's en zonnepanelen te geven in verband met netcongestie.

   Reactie gemeente: Bovenstaande suggesties gaan over de uitvoering van het warmteprogramma. We nemen deze suggesties mee bij het verder uitwerken van onze communicatie en (wijkgerichte) aanpakken en wijkuitvoeringsplannen.

Conclusie: de zienswijze leidt niet tot een wijziging van het warmteprogramma.

Zienswijze indiener 4 – DOC-25-1146307

Indieningswijze
De zienswijze, met kenmerk DOC-25-1146307, is ontvangen op 15 december 2025.

Samenvatting onderdelen zienswijze en reactie gemeente

1. Het programma is onvoldoende ambitieus en concreet om het doel aardgasvrij in 2050 te halen. En er ontbreken tussendoelen.

   In het voorwoord staat: "Gemeente Medemblik streeft ernaar om in 2050 aardgasvrij te zijn" Als je een doel afspreekt is streven het verkeerde uitgangspunt. Streven houdt impliciet in dat je op voorhand accepteert dat je je doel niet gaat halen.

   Het uitgangspunt 'geef inwoners de tijd om hun eigen route en tempo te bepalen' heeft geleid tot slechts 3,3% elektrische verwarming in 2024. De onderbouwing hoe het doel aardgasvrij in 2050 wordt bereikt ontbreekt.

   Reactie gemeente: Zie inleiding. We geven inwoners de tijd. Daarom is 2050 ons einddoel en stellen we geen tussentijdse doelen. We werken het warmteprogramma verder uit. We nemen de suggesties voor de uitvoering mee bij het verder uitwerken van onze (wijkgerichte) aanpakken en wijkuitvoeringsplannen.

2. Een programma is een brug tussen strategisch beleid en de feitelijke uitvoering. Het is de concrete uitwerking van maatregelen die nodig zijn om een visie te realiseren. Dit ontwerpprogramma voldoet niet aan deze definitie van een programma.
   Het warmteprogramma mist bijvoorbeeld beschrijvingen zoals:
   - duidelijke doelen,
   - hoe de gemeente de voortgang wil realiseren,
   - planning,
   - hoe de gemeente de resultaten wil meten en bijsturen,
   - risicomanagement,

- rollen en verantwoordelijkheden,
- programmaorganisatie.

Reactie gemeente: Zie inleiding. En het warmteprogramma is een programma onder de Omgevingswet. Het is een nadere uitwerking van de Transitievisie Warmte. We werken het warmteprogramma in de komende periode verder uit in onze (wijkgerichte) aanpakken en uitvoeringsplannen met aandacht voor bovenstaande punten.

3. Indiener mist voorstellen voor het benutten van onderstaande kansen:
   - Een proactieve benadering van bewoners die willen verduurzamen.
   - Proactieve benadering van bewoners met een cv-ketel ouder dan 12 jaar.
   - Aanpak om bewoners te betrekken bij wijkplannen is onvoldoende; maak gebruik van de lessen geleerd uit de aanpak in Kreeklanden.

   Reactie gemeente: Zie inleiding. Het warmteprogramma is geen uitvoeringsplan. We werken het warmteprogramma verder uit in de wijkgerichte aanpakken. Dit doen we gefaseerd volgens de planning genoemd in het warmteprogramma. We nemen de suggesties voor de uitvoering mee bij het verder uitwerken van onze (wijkgerichte) aanpakken en uitvoeringsplannen.

4. Besteed aandacht aan woningen uit bouwjaren met geen of weinig isolatie. Deze woningen hebben meer tijd nodig om te verduurzamen.

   Reactie gemeente: In de wijkgerichte aanpakken voor elektrisch verwarmen richten we ons op twee typen wijken. Hieronder vallen ook wijken met woningen uit alle bouwjaren. Daarin besteden we dus ook aandacht aan woningen met geen of weinig isolatie. Daarnaast ondersteunen we inwoners met dit soort woningen ook gemeentebreed vanuit meerdere aanpakken.

5. Verder noemt de indiener nog een aantal suggesties voor de uitvoering. Onder andere rondom de participatie in de kanswijken en gezamenlijke bodemsystemen.

   Reactie gemeente: Zie inleiding. Het warmteprogramma is geen uitvoeringsplan. We werken het warmteprogramma verder uit in de wijkgerichte aanpakken. Dit doen we gefaseerd volgens de planning genoemd in het warmteprogramma. We nemen de suggesties voor de uitvoering mee bij het verder uitwerken van onze (wijkgerichte) aanpakken en uitvoeringsplannen.

Conclusie: de zienswijze leidt niet tot een wijziging van het warmteprogramma.

Zienswijze indiener 5 - DOC-25-1146302

Indieningswijze
De zienswijze, met kenmerk DOC-25-1146302, is ontvangen op 15 december 2025.

Samenvatting onderdelen zienswijze en reactie gemeente

1. Gemeente Medemblik streeft naar aardgasvrij in 2050. Maar aardgas is relatief schoon en wordt in Duitsland juist gestimuleerd. CO_2 wordt te negatief benaderd. Het is essentieel voor leven en draagt bij aan vergroening en efficiëntere waterconsumptie door planten. De indiener pleit voor acceptatie van een lichte stijging van CO_2 in plaats van eenzijdige reductie.

Reactie gemeente: De keuze voor een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050 is vastgelegd in het Klimaatakkoord. De gemeente houdt zich aan deze afspraken en heeft het warmteprogramma in lijn hiermee opgesteld.

2. De gemeente kiest voor elektrisch verwarmen en deels voor warmtenetten. Isolatie is in beide situaties belangrijk. Laat inwoners echter keuzemogelijkheden in de manier waarop ze willen isoleren.

   Reactie gemeente: Wij ondersteunen inwoners bij isoleren, onder andere met onze isolatieaanpak. Ook geven we duidelijkheid in waar goede isolatie aan moet voldoen. Inwoners zijn vrij te kiezen welke maatregelen ze willen nemen.

3. Warmtenetten zijn alleen duurzaam als de warmtebron echt duurzaam en het warmteverlies minimaal is.

   Reactie gemeente: De kansen die wij zien voor warmtenetten hebben allemaal een duurzame warmtebron.

4. Elektrisch verwarmen kan contraproductief zijn, omdat stroom vaak uit gascentrales komt. Zonne- en windenergie vragen veel grondstoffen en ruimte. Inwoners van de gemeente waren in 2020 tegen windturbines in het open landschap. Windturbines veroorzaken schade aan vogels, vleermuizen en gezondheid van mensen. De productie van windmolens schaadt de Amazone (balsahout). Batterijproductie voor opslag veroorzaakt milieuschade en kinderarbeid in landen als Kongo. Daarnaast leidt elektrificatie tot hoge kosten en Nederland heeft al hoge stroomprijzen.

   De nadelen van de overstap naar elektrisch verwarmen zijn groter dan voordelen. Elektrificatie met zon en wind is duur en niet duurzaam. Indiener suggereert om de overstap naar elektrisch verwarmen uit te stellen tot milieuvriendelijke alternatieven beschikbaar zijn.

   Reactie gemeente: De overstap naar een duurzame vorm van verwarmen en koken is een ware transitie. Een belangrijke opgave daarbij is om de benodigde elektriciteit duurzaam op te wekken. Deze opgave maakt echter geen onderdeel uit van het warmteprogramma. De doelstelling om in 2050 aardgas vrij te zijn is groot, we kunnen niet wachten om met de uitvoering te starten.

5. Zet in op de plaatsing van mini windmolens, kleiner dan 15 meter , deze kunnen bij iedere boerderij in het buitengebied worden geplaatst zonder schade aan het landschap, milieuschade en schade aan flora en fauna.

   Reactie gemeente: We voeren op dit moment een pilot uit voor erfmolens tot maximaal 15 meter.

6. Geef inwoners de mogelijkheid om zelf keuzes te maken binnen dit beleid, inclusief het blijven gebruiken van aardgas ook na 2050. Dit gaat dan wel in tegen het landelijk ingezette beleid maar gezien bovenstaande bezwaren kan gemeente Medemblik dit prima verantwoorden aan de landelijke overheid.

   Reactie gemeente: De keuze voor een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050 is vastgelegd in het Klimaatakkoord. De gemeente houdt zich aan deze afspraken en heeft in lijn hiermee het warmteprogramma opgesteld.

Conclusie: de zienswijze leidt niet tot een wijziging van het warmteprogramma.